

die älteren Lehrer mit den Bezügen, die ihnen auf Grund des citierten Gehalts-Regulierungsgesetzes zugesprochen wurden, vollauf befriedigt fühlen. Die Lehrerschaft hingegen, die zum Theile auch socialdemokratischen Tendenzen huldigt, glaubt in Verkennung der Würde ihres Standes und ihrer Berufspflichten noch immer auf ihren extravaganten Forderungen, denen in ihrem Organe in ganz ungebührlicher Form Ausdruck gegeben wird, beharren zu müssen. Der k. k. Landesschulrath ist bereits in die Lage gekommen, einzelnen solchen Lehrern gegenüber, die durch ihr agitatorisches Auftreten auch ihr eigenes Ansehen gefährdeten, von seiner Disciplinargewalt Gebrauch zu machen, und wird dieser bedauerlichen Richtung, die bisher allerdings nur einen kleinen Theil der steiermärkischen Lehrerschaft ergriffen hat, auch in Hinkunft seine Aufmerksamkeit widmen.* Kako izgleda disciplinarna moč, to je bridko okusil tovariš Oker. Deželni šolski svet stajerski naj bode prepričan, da učiteljstvo ne odneha od svojih tirjatev, da bode imelo dohodke kakor državni uradniki najnižjih vrst, če tudi te tirjatve tisočkrat imenujejo „extravagantne“.

Tovariš Horvatek, o čegar imenu stresa vsakega klerikalca, je bil tretjokrat pri uradni konferenci izvoljen učiteljskim zastopnikom v okr. šolski svet. Dvakrat ni bil potrjen, do tretjega gre rado. Kaj pa potem?

G. urednik! Po besedah Koblarja je „Učit. Tov.“ surov list, po besedah Jakliča pa neumen, slov. učiteljstvo pa je ž njim popolnoma zadovoljno. Da ste mi zdravi!

Rešetar.

Dopisi.

Kranjsko.

Iz Notranjskega. Ni dolgo tega, kar je priobčil „Učit. Tovariš“ odlok c. kr. dež. šol. sveta, v katerem je jasno razvidno, da je edini Gospodar v šoli učitelj, torej drugi faktorji pri tej stvari nimajo nobene veljave. Ker smo mislili, da bode to „črno na belem“ zadostovalo, da izpametuje vsakega učitelja-voditelja, da bodi šola to, kar mora biti, namreč edino namenjena za to, kar je, za vzgojo mladine, smo se jako motili. V polpreteklem času je sklicala stranka pristnih prijateljev enorazrednic in raznih bratovščin svoj otrobovezni shod v Rovte. Ker poznamo Rovtarjev „sree in obisti“, dobro vemo, da je ta shod nanje vplival toliko, kakor lanski sneg, bi ga skoraj ne omenjali. Vendar ga omenjamo. Sam Stvarnik je posegel vmes, ter razgnal ta „kramarski“ shod z deževnim bičem, ker ni hotel da bi se ljudstvo pohujševalo in mučilo z vedno enakimi otrobi, a usmilil se jih je šol. vodja ter jim odprl duri svojega svetišča. Odpustili tega g. vodju ne bodemo izlepa, zakaj on je oskrnil s tem oni sveti kraj, katerega mu je izročilo rovtarsko ljudstvo v srečo svojo, da blaži in vzgaja v njem nežno mladino.

Ako so hoteli imeti ti „ljudski osrečevalci“ že shod med štirimi stenami, zakaj ga niso sklicali in nadaljevali v cerkvi, saj so cerkve v najnovejšem času postale po nekaterih krajih prostori, kjer poučujejo blagoslovljeni učitelji naše ljudstvo v višji politiki.

Kar je cerkev duhovščini, namreč pravi duhovščini, to bodi nam učiteljem šola. Zaprimo duri vsaki politični stranki, tej ali oni in naša parola bodi — zamera „gor ali dol“ — šola je svetišče, a ne „občinski pašnik“.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev.

Delegat so dosedaj prijavila ta-le društva:

I. Krško učiteljsko društvo: 1. gđ. Katica Pavčič, učiteljica — Dobrinj. 2. g. Ivan Mahulja, nadučitelj — Dobrinj.

II. Društvo učiteljev in šolskih prijateljev ljubljanske okolice: 3. Jos. Gregorin, učitelj — Črnuče. (Še en delegat se prijavi pozneje.)

III. Radovljjsko učiteljsko društvo: 4. gđ. Marija Hacin, učiteljica — Dobrava pri Kropi. 5. g. Ljudevit Stiasny, učitelj — Radovljica. 6. g. Val. Zavrl, nadučitelj — Begunje. 7. g. Jos. Ažman, nadučitelj — Breznica.

IV. Učiteljsko društvo za goriški okraj: 8. gđ. Ida Vevgna, učiteljica — Renče. 9. gđ. Kristina Doljak, učiteljica — Solkan. 10. g. Eduard Prinčič, nadučitelj — Pevma. 11. g. Ant. Bajc, nadučitelj — Renče. 12. g. Janko Vodopivec, nadučitelj — Kamnje. 13. Franc Križman, učitelj, — Levpa.

V. Slovensko učiteljsko društvo za koperski okraj: 14. g. Franc Orel, učitelj — Korte. 15. g. Ant. Maslo, učitelj — Črnotiče.

VI. Savinsko učiteljsko društvo: 16. g. Franc Pečovnik, nadučitelj — St. Jurij ob Taboru. 17. g. Val. Jarc, nadučitelj — Braslovče.

VII. Učiteljsko društvo za ptujski okraj: 18. g. Franc Meško, nadučitelj — Selo. 18. g. Ant. Brumen, učitelj — Sv. Vid. 20. g. Ivan Fras, učitelj — Sv. Vid. 21. g. Jos. Kitek, učitelj — Sv. Vid.

VIII. Učiteljsko društvo za konjski okraj: 22. g. Ludovik Černej, učitelj — Čadram. 23. Lovro Serajnik, nadučitelj Prihova.

IX. Pedagoško društvo v Krškem: 24. g. Ivan Lapajne, ravnatelj — Krško. 25. g. Jos. Cizel, meščanski učitelj — Krško. 26. g. Ivan Rupnik, nadučitelj — Leskovec. 27. g. Florijan Rozman, učitelj — Krško. 28. g. Franc Lunder, nadučitelj — Raka. 29. gospa Franja Lunder, učiteljica — Raka. 30. gđ. Avgusta Kolnik, učiteljica — Radeče. 31. gđ. Pavla Rus, učiteljica — Vel. Dolina.

X. Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj: 32. gđ. Marija Božič, učiteljica — Dramlje. 33. g. Jos. Čulek, učitelj — Sv. Jurij ob južni železnici. 34. g. Ivan Logar, učitelj — Zidan most. 35. g. Rajko Vrečer, učitelj — Sv. Peter v Sav. dolini.

XI. Ljubljansko učiteljsko društvo: 36. g. Jakob Furlan, učitelj — Ljubljana. 37. g. Janko Likar, učitelj — Ljubljana.

XII. Brežiško-sevniško učiteljsko društvo: 38. g. Blaž Tominc, nadučitelj — Globoko. 39. g. Mavro Tramšek, nadučitelj — Sromlje. 40. g. Jos. Tratar, učitelj Dobova.

XIII. Učiteljsko društvo za kranjski šolski okraj: 41. gđ. Janja Miklavčič, učiteljica — Kranj. 42. g. Franc Luznar, nadučitelj — Primskovo pri Kranju.

XIV. Učiteljsko društvo za logaški okraj: 43. gđ. Marica Benedek, učiteljica — Rovte. 44. g. Jos. Benedek, nadučitelj — Planina. 45. g. Peter Repič, nadučitelj — Unec. 46. g. Lovro Perko, učitelj — Gor. Logatec. 47. g. Ivan Šega, učitelj — Dol. Logatec.

XV. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico: 48. g. Konrad Mejovšek, nadučitelj — Reka pri Hočah. 49. g. Avgust Požegar, nadučitelj — Zatične ves pri Mariboru. 50. g. Ivan Čepe, učitelj — Kamnica pri Mariboru. 51. Ant. Godec, učitelj — Lembach.

XVI. Učiteljsko društvo kotara Volosko: 52. g. Niko Pajalič, učitelj — Berzec, zamjenik Vinko Puharič, učitelj — Lipa. 53. g. Marija Haidin-

ger, učiteljica — Sv. Matej, zamjenica g. Marija Kinkela, učiteljica — Rukavec.

XVII. Slovenjebistriško učiteljsko društvo: 54. g. Jos. Sabati nadučitelj — Gornja Polskava, 55. g. Gregor Polanec, nadučitelj — Črešnjevce.

XVIII. Učiteljsko društvo za sežanski okraj: 56. g. Ant. Berginec, nadučitelj — Povir, 57. g. Milan Volk, učitelj — Povir, 58. g. Svitoslav Sila, učitelj — Štorje, 59. g. Jos. Štrekelj, učitelj — Gorjansko.

XIX. Učiteljsko društvo za ormoški okraj: 60. g. Miha Vauhnik, nadučitelj — Svetinje, 61. g. Anton Sivka, nadučitelj — Sv. Tomaž nad Vel. Nedeljo, 62. g. Adolf Rozina, učitelj — Ormož.

XX. Slovensko učiteljsko društvo kočevskega okraja: 63. g. Jos. Hribar, učitelj — Ribnica, Namestnik g. Fr. Štefančič, učitelj — Ribnica.

XXI. Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani. 65. g. Jak. Dimnik, učitelj — Ljubljana, 66. g. E. Gangl, učitelj — Ljubljana, 67. g. Jos. Verbič, vadnični učitelj — Ljubljana, 68. g. Fr. Črnagoj, nadučitelj — Barje-Ljubljana.

Pozneje prijavljene delegate objavimo v prihodnji številki.

Vodstvo „Zaveze“.

„Jubilejska samopomoč.“ Vabilo k I. občnem zboru društva „Jubilejska samopomoč“, ki bo dne 9. vel. srpana ob 8. uri zjutraj v prostorih „Narodnega doma“ v Mariboru z nastopnim dnevnim redom:

1. Poročilo odbora.
2. Smrtni slučaj Alojzija Krivca.
3. Volitev odbora.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Predelanje pravil.
6. Nasveti.

Ljubljana, dne 10. mal. srpana 1900.

J. Dimnik,
predsednik.

E. Gangl,
tajnik.

Vabilo k občnemu zborovanju učiteljskega društva za postojnski okraj, ki bode dne 2. vel. srpana t. l. ob 1/2 11 uri v šoli v Postojini s sledečim vspešnim redom:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev 3 pregledovalcev računa.
5. Volitev 7 odbornikov za prihodnje društveno leto.
6. Volitev 3 delegatov k zborovanju „Zaveze“.
6. Razgovor o nasvetu, da naj se za Pivko, Bistrico in Vipavo ustanove posebne sekcije, katere naj bi bile podobori učiteljskega društva
8. Nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

odbor.

Književnost in umetnost.

Zvonček. Številka 7. tega našega najizbornejšega mladinskega lista s podobami ima to-le izbrano, velezabavno in bogato vsebino: Jutro. Zložil Ivan Žgur. — „Ena, dve in tri!“ Zložila Vida. — Zjutraj. Zložil Andrej Rapè. — Luca. Zložil B. Baebler. — Tri orjaške hruške. Spisal Ivan Stukelj. — Pred nevihto. Zložil Oton Zupančič. — O modrem mandarinu. Priobčil Ivan Podgornik. — Nosek (s podobo). Zložil Zmagoslav. — Stojan in Anka (s podobo). Spisal Leon Poljak. — Iz zlatih skledic. Spisal Ivo Trošt. — Palček ali stržek (s podobo). Po Erjavcu spisal Ladislav Ogoršek. — Kadar se prepirata dva, je vselej tretjina dobičku. Priobčil Ivan Podgornik. — Želja. Zložil Moder. — Sosedov Pavelček (s podobo). Spisal Simon Palček. — Tam, tam... Zložil Fran Žgur. — Pouk in zabava. — Rebus. Priobčil F. Petrič. — Uganka. Zložil Anton Med-

ved. — Demant. — Papirnate užigalice. — Cvetice. Zložil A. Funtek. Uglasbil Ivan Bartl. — Utrinki. Zložil E. L. G. — Čekin — žabam v zahvalo. Zapisal Ivan Podgornik. — Ptice. — Šolski počitki. — Rešitev demanta. — Popravki. — Ta izborna vsebina in fina oprava „Zvonček“ najtopleje priporoča. Tovariši in tovarišice, širite ta krasni mladinski list! Novi naročniki dobe še vedno lahko vse številke.

Janka Kersnika zbrani spisi. Uredil Vladimir Levec. Zvezek I. Sešitek 1. Cyclamen. Založil L. Schwentner. V Ljubljani 1900. Strani 174. Cena 2 kroni 50 vinarjev. — To je naslov prekrasni knjigi, ki je zagledala te dni beli dan. Odveč bi bilo ocenjevati nadrobno spise našega nepozabnega pripovedovalca Janka Kersnika, saj je dognano, da je Janko Kersnik prvi slovenski pripovedovalec, ki ni znan le nam Slovincem, ampak tudi drugim Slovanom. Prav hvaležni smo podjetnemu založniku g. L. Schwentnerju da se je lotil izdavanja Janka Kersnika zbranih spisov; zato bodi pa tudi vsakega Slovenca, komur je mar, da se pomnožuje in širi naše slovstvo, sveta dolžnost, da si nabavi zbrane spise Janka Kersnika. Z ozirom na lepo zabavno vsebino, krasni jezik in slog, lep tisek, fin papir in prekrasno zunanjo obliko po načrtu našega umetnika, slikarja Ivana Vavpotiča, je cena prvemu zvezku nizka. Pričakujemo trdno, da ga ne bo slovenskega učitelja, ki bi ne imel v svoji knjižnici Janka Kersnika zbranih spisov.

Svetovna knjižnica. Knjiga II. Cena gl. 1:30 po pošti. Marco Visconti. Zgodovinski roman. Italijanski napisal Tomaso Grossi. V Gorici. Tiskala, izdala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček. 1900. — „Marco Visconti“ pripada v vrsto najboljših italijanskih romanov; izšel je v več izdajah ter bil preveden v mnoge druge jezike. Predočuje nam ta zgodovinski roman življenje mogotcev in revnega ljudstva v 14. veku. Tudi to knjigo prav toplo priporočamo slovenskemu učiteljstvu.

Maron, krščanski deček z Libanona. Povest iz časov velikega preganjanja kristjanov po drugih. Spisal A. v B. S štirimi podobami. V Ljubljani. Založila „Katoliška Bukvarna“. 1900. Lepa knjižica je namenjena naši mladini, zato jo priporočamo za šolske knjižnice, katerim itak primanjkuje dobrega berila.

Jos. Kostanjevec, nadučitelj v Litiji in eden naših najizbornejših pripovedovalcev, je zbral pod naslovom „Iz knjige življenja“ skupino svojih povesti v posebno knjigo, ki bo obsegala okoli 15 tiskanih pol ter bo opremljena najmoderneje. Izdali se bodo samo broširani iztisi po 3 krome komad. Da ve g. pisatelj vsaj prilično, koliko knjig mu je natisniti, prosi gg. tovariše in gg. tovarišice, naj mu blagovole naznaniti v 14 dneh, kdo bo kupil knjižico, katero plača po prejemu. — Dolžnost naprednega slovenskega učiteljstva je, da v največji meri podpira to književno podjetje vrlega našega tovariša, ki zavzema v vrstah naših pripovednih pisateljev odlično mesto in katerega izborne povesti zanimajo ves čitajoči slovenski svet. Pokažimo tudi ob tej priliki, da znamo ceniti delovanje svojih tovarišev, ki najdejo spricho obilih stanovskih poslov še toliko časa, da uspešno delujejo na polju slovenske književnosti.

Römische Strassen und Befestigungen in Krain. Im Auftrage der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischen Denkmale untersucht von Anton von Premierstein und Simon Rutar. Mit Karten und Fascimilen. Ladenpreis 7 Kronen. Wien. Aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei 1890. To je prvi sad preiskavanj glede rimskih cest in utrd, prazgodovinskih in rimskih ostankov na Kranjskem. Razun tega se je porabil za to krasno delo že prej nabrani material prof. S. Rutarja, večletnega konservatorja za Kranjsko na polju rimskih starin, in poročila J. Pečnika, antikvarja v Novem mestu. Ceste in ostanke zidov sta opisala oba pisatelja. Rutar je narisal tudi pregledno karto, ki kaže rimske prometne ceste južno Save. Zgodovinski in napisni del je oskrbel Premierstein, ki je vse delo uredil. Karta rimskega zidu pri Nauportu („Ajdovski